

Acteur **JEFF BRIDGES** over de western 'True Grit' van de gebroeders Ethan en Joel Coen

'Mijn status is totaal verneukt'

Voor hun excellente, met maar liefst tien Oscar-nominaties gefêteerde western *True Grit*, die zopas de Berlinale mocht openen, pakten Ethan en Joel Coen uit met een impressionante cast. Maar de hoofdrol was natuurlijk weggelegd voor Jeff Bridges, die eerder met de lichtjes geniale broers samenwerkte voor *The Big Lebowski*. 'Het is echt geen statement dat ik in *True Grit* mijn ooglapje rechts draag, en niet links.' DOOR JAN TEMMERMAN

■ Jeff Bridges als de norse *marshall* Rooster Cogburn, die met de 14-jarige Mattie (Hailee Steinfeld) op zoek gaat naar de moordenaar van haar vader.

PARIJS ● Het verhaal van *True Grit*, gebaseerd op de gelijknamige roman van Charles Portis, laat zich makkelijk samenvatten: Mattie, een veertienjarig meisje, wil gerechtigheid en gaat, anno 1870 in Arkansas, op zoek naar de man die haar vader vermoordde. Ze doet daarbij een beroep op Rooster Cogburn, een norse en eigengereide *marshall* met een nogal schietgrage reputatie. Maar wat meer is: Mattie wil hem absoluut vergezellen.

Natuurlijk heeft Jeff Bridges de eerste *True Grit* van regisseur Henry Hathaway gezien. "Een behoorlijk goede film", zegt hij desgevraagd. En hij zwijgt. En lacht dan een beetje plagerig omdat hij ook wel beseft dat er misschien een iets langer antwoord verwacht werd. Maar alhoewel de nieuwe film van Ethan en Joel Coen stelselmatig een remake genoemd wordt, vinden de broers dat zelf niet het geval. En dus moet er ook niet te veel gevraagd worden over die westernklassieker uit 1969, met de legendarische John Wayne in de rol van Rooster Cogburn, de *marshall* met het zwarte ooglapje. Dat leverde The Duke, zoals John Wayne ook genoemd werd, trouwens zijn eerste (en enige) Oscar op. Toch dacht Bridges in eerste instantie zelf ook dat het om een remake zou gaan.

Jeff Bridges: "Toen de Coen-brothers mij uitnodigden om in deze film te stappen, was ik wel nieuwsgierig om te weten waarom zij *True Grit* wilden maken. Er bestond toch al zo'n film en het was dan ook nog eens een beroemde film. Hun antwoord was dat het niet om een remake van die film zou gaan, maar dat zij zich op het boek van Charles Portis zouden baseren. Dát zou hun referentie worden. Ik heb dus het boek gelezen en toen begreep ik meteen waarom zij die roman wilden verfilmen. Het las gewoon alsof het een film van de Coen-brothers was! (*lacht*) Tegelijk wist ik ook dat ik voor mijn vertolking niet John Wayne als referentie moest nemen.

Ik volgde gewoon het boek."

Toch even vergelijken met de Rooster Cogburn van John Wayne. Droeg die zijn zwarte lapje niet voor zijn andere oog?

"Ja, hij droeg het links en ik heb het voor mijn rechteroog gebonden. Maar daar moet je zeker geen politiek statement achter zoeken (*lacht uitbundig, want van John Wayne was algemeen geweten dat hij een rechtse rakker was, JT*). Ethan en Joel hebben wij gewoon de keuze gelaten. Ik heb het aan beide kanten geprobeerd en om een of andere reden leek het mij beter voor mijn rechteroog. Het had ook niet zoveel belang. En zij zeiden gewoon oké."

Over politiek gesproken: door sommigen wordt de western als een rechts, conservatief en patriottisch filmgenre beschouwd. Wat denkt u daar zelf over?

"Ik heb eigenlijk nooit aan het western-genre gedacht in termen van links of rechts. Maar als ik voor de vuist weg een voorbeeld zou moeten noemen, dan denk ik bijvoorbeeld aan *High Noon* (van regisseur Fred Zinnemann uit 1952, JT). Dat was toch eerder een linkse film."

Hoe zou u zelf de betekenis van *true grit* omschrijven?

"Een bepaalde zaak tot een goed einde brengen. Iets volhouden tot je er helemaal klaar mee bent."

Moest Rooster Cogburn volgens de Coen-brothers een held of eerder een antiheld worden?

"We hebben daarover gepraat. Een beetje maar, want het zijn niet zulke grote praters. Men vraagt mij soms naar de filosofie van de Coen-broers, maar die ken ik niet. Die zit gewoon in hun films. En ik hou van hun films. Maar held of anti-

held? Een held spelen kan best leuk zijn. Voelt goed aan. Aan iets beginnen en het ook helemaal afmaken: dat geeft een grote voldoening. Maar wat is een antiheld eigenlijk? Iemand die aan iets begint en het niet volhoudt misschien (*lacht*). Iemand als Bad Blake (*de alcohol-verslaafde countryzanger op zijn retour in Crazy Heart, JT*), dat vond ik toch een echte held. In het begin is hij er verschrikkelijk aan toe, maar hij zet door. Zeer heroïsch vond ik dat."

En de Dude in *The Big Lebowski*: was dat nu een held of een antiheld?

"Daar zat ik zelf ook net aan te denken (*staart voor zich uit, blijft even stil en barst dan uit in een bulderlach*). Weet je, ik hou van de Dude!"

Doen we dat niet allemaal?

"Ik denk dat de Dude het op zijn manier ook wel volhoudt. Hij blijft gewoon zichzelf. En dat is toch ook mooi! Ik vind trouwens dat zwakheid ook wel mooi kan zijn. Het opent de weg voor medelijden met de zwakheden van anderen. Bernie Glassman, een goede vriend van mij, is een beroemde zenmeester in Amerika. En hij vertelde mij ooit dat de Dude in boeddhistische kringen beschouwd wordt als een zenmeester. Ik had iets van: *what are you talking about*? Maar hij méende het. En hij begon over *koans* en dat het toch wel vreemd is dat dat woord bijna net zo klinkt als de naam van de Coens. In de zenfilosofie is *koan* de term voor een mysterieuze uitspraak, een vraag of een raadseltje, zoals *the sound of one hand clapping*. En volgens Bernie konden zinnen zoals '*New shit has come to light*!' van de Dude of '*Shut the fuck up, Donny*' van Walter (*het personage van John Goodman, JT*), als *koans* fungeren. Hij heeft er zelfs een tijdje een website aan gewijd. Maar over dat soort zaken zul je de Coen-brothers nooit horen praten. En ik vind het beter zo. In *True Grit* zitten onderhuids ook allerlei prachtige thema's die te maken hebben met de tocht en de avonturen van de hoofdpersonages, maar daar wil ik het zelf niet over hebben. Om het plezier van de kijker niet op voorhand te vergallen."

U hebt indertijd ook meegespeeld in de western *Heaven's Gate* van Michael Cimino uit 1980, een film die Hollywoodstudio United Artists op de rand van de financiële afgrond heeft gebracht.

"Ja, die film werd toen zo'n beetje beschouwd als de nagel aan de doodsdist van het westerngenre. Vooral in de States is *Heaven's Gate* niet bepaald succesvol geweest. Hier in Europa is de film veel beter ontvangen. Jullie zullen wel een betere smaak hebben. Cimino was op dat moment de lieveling van Hollywood, want hij had net *The Deerhunter* gemaakt. Hij mocht alles doen waar hij zin in had en dus kwam hij op de prop-pen met het idee voor die epische western. Een prachtig verhaal over een interessante periode in de geschiedenis van ons land. En ook een soort fabel over wat cynisme allemaal kan aanrichten. Cimino wou geen pottenkijkers van de studio of van de pers op zijn set of in de montagekamer. Volgens mij heeft dat een soort vijandige verhouding geschapen, die naderhand resulteerde in een aantal vreselijke recensies."

Uw oudere broer Beau Bridges is ook acteur én regisseur. Nooit overwogen, om net als de Coen-brothers, eens samen achter de camera te gaan staan?

"Ik hou van mijn broer, maar samen een film regisseren? Dat zou nooit lukken. We hebben wél samen voor de camera gestaan, in *The Fabulous Baker Boys* (uit 1989, JT). Maar de manier waarop Ethan en Joel samenwerken is echt fenomenaal. Het is alsof hun twee breinen totaal synchroon lopen. Alles verloopt rustig en zo gracieus. Ik heb hen ooit gevraagd hoe ze dat deden en toen legden ze uit dat ze een jaar of langer samen aan het scenario werkten. Elke onenigheid wordt dus uitgepraat voor ze op de set arriveren. Heel uitzonderlijk verschillen ze wel eens van mening. Ik herinner mij één voorbeeld uit *The Big Lebowski*: de droomscène waarin ik op een bowlingbaan met een gelukzalige glimlach tussen al die

De manier waarop Ethan en Joel Coen samenwerken is echt fenomenaal. Het is alsof hun twee breinen totaal synchroon lopen

genomen. Die klinken soms een beetje raar, maar als acteur helpt zo iets om afstand te nemen van jezelf en meer het personage te worden."

U bent genomineerd als beste acteur en het zou natuurlijk wel mooi zijn als u, net als John Wayne indertijd, nu ook een Oscar zou krijgen voor de rol van Rooster Cogburn. Maar u hebt vorig jaar al zo'n gouden beeldje gekregen voor uw hoofdrol in *Crazy Heart*.

"Ja, en ik kan het best vinden met *the little man*. Hij is best oké. En het voelt natuurlijk fantastisch aan om op die manier erkenning te krijgen voor je werk."

Het enige nadeel is dat wij nu niet meer kunnen zeggen of schrijven dat Jeff Bridges allang een Oscar had moeten krijgen en dat hij een ondergewaardeerde acteur is.

"Ja, en dat was eigenlijk ook wel een comfortabele positie. Die status heb ik nu wel helemaal verneukt. *That's gone man!*"

i *True Grit* draait vanaf woensdag 16 februari in de Belgische bioscopen.